

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 20 K. — f.
Hat óra — — 10 K. — f.
Három óra — — 5 K. — f.
Egyes számok ára 40 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk széköttesben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

A közíratok a szerkesztőséghez küldendők.

Közíratok vissza nem adatnak

FELŐLÍZÓ SZERKESZTŐ: Dr. KERSK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdatásokat, előfizetéseket s a reklámoldatokat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Két lélek.

Két szellem, két lélek vonul végig kezdetről fogva a világon: az egyik alkot, a másik rombol. Az egyik a civilizáció szelleme, a másik a civilizáció ellenségeinek lelke.

A hosszú világháború alatt a rombolás szelleme volt az úr. Rémes uralmának következményei szemünk előtt vannak; véres trónjának árnyai ott lebegnek a romok felett; amelyek tömérdek emberéletet, rengeteg sok tönkre tett gazdasági értéket és kulturalkotást takarnak.

Az emberiség jobb és nagyobbik része béke, állandó és boldogító béke után vágyik, de a békét nem tudjuk elérni. Pedig, ugyancsak szükségünk van rá, hogy a rombolás uralma után újra építhessünk, alkothassunk. Égető kérdések várnak megoldásra; nagy gazdasági és társadalmi szükségletek kielégítésére kell minden erőnkől törekednünk. Az összes nemzeteknek össze kellene most fogni, hogy teljesíthessék az emberi nemnek azt a szent kötelességét, melyet tőlük a kultúra és a haladás érdekei várnak.

De, sajnos, itt vannak a nagy ellentétek, amelyek éket vernek a népek és az egyes népek családjában az emberek közé. Az egyik a nemzeti elv, amelyet nem lehet és nem szabad visszautasítani, ellenkezőleg: érvényesíteni kell azt a kellő határok között. A nemzet iránti szeretetet a természet ojtotta az emberbe. De a nemzeti elvnek is vannak határai, mint minden gondolatnak, minden érzésnek és eszmének. Ezeket a határokat a nemzeti élet szükségletei szabják meg. Minden nemzet élni akar és joga is van hozzá, hogy éljen.

Annak a nagy emberi elvnek: élni és másokat is élni hagyni, a nemzeti élet területein is valóságga kell lennie és hogy valóságga legyen, azt békés és testvéries törekvési politikával az egész világon keresztül lehet vinni.

A másik ellentét, mely az embereket egymástól elválasztja, a társadalmi igények kérdésénél merül fel.

Az emberek egyenlőtlenek, s azért vannak az emberi társadalomban osztályok és osztálykülönbségek. Ezeket máról-holnapra lehetetlen eltüntetni, mert az ember és az egész emberi társadalom a természet rendjét meg nem változtathatja. Az erők és tehetségek mindig sokfélék vol-

tak és lesznek is az emberek között, nem is szólva az emberi szorgalom és iparkodásról, amely szintén nagyon különböző. Ehhez képest az egyéni érvényesülés sem lehet egyforma, hanem kisebbnek és nagyobbaknak kell lennie s ez a körülmény már egymaga is olyan állásokat és osztályokat hoz létre, melyek értékre és fontosságra nézve különbözők és az egyéneknek különböző helyzetet biztosítanak az állami és a társadalmi életben. — Ez a társadalmi igazságosság törvénye, melynek mellőzése vagy megsértése társadalmi harcokat idéz elő.

Az állam feladata olyan törvényeket hozni, amelyek egyfelől megadják a lehetőségét az állam polgárainak erők és képességeik érvényesítésére, másfelől megakadályozzák az erős egyéniségeket, a másokat felülmúló tehetségeket a gyöngébbek kizsárolásában és elnyomásában.

A mai szociális bajok főleg abból keletkeztek, hogy amíg az állami törvények a legtágasabb teret biztosították a szellemi és gazdasági erők versenyének, — addig ezeknek az erőkkkel szemben, különösen a gazdasági és ipari téren a gyöngébb existenciáknak védelmet nem nyújtottak. Ennek a következtetéséből az óriási nagy vagyonfelhalmozás mellett, a nagy szegénység, néhány ezer milliomos mellett sok millió proletár, akik előtt a minimális vagyonszerzés lehetősége is teljesen el volt zárva.

Ezt az ellentétet is meg lehet és meg is kell szüntetni békés és testvéries érzületű szociális és állami munkával. Háború és szeretetlenség okozta a bajt, béke és szeretet hárítsa el. De csakis ezek háríthatják el; más orvosszerünk erre nincsen. Ez a mi lelkünk; ezt valljuk magunkénak.

Változzék át végre a népeknek egymás iránt táplált gyűlölete szép egyetértéssel párosult öszinte szeretetté, — akkor megszűnik a sok ellenségeskedés és meglesz a mindnyájunk által hön óhajtott, várvárt, boldog béke!

A gyümölcsök hatása az egészségre.

Sokszor tárgyalják a gyümölcsfogyasztás egészséges voltát, viszont sok oldalról hivatkoznak a gyümölcsvesésnek káros következményeire is. Általános vélemény mindamellett az, hogy az emberi szervezetre jó hatékony hatása a gyümölestáplálás.

Azonban, aminő hasznos a módjával élvezett gyümölcs az egészséges életmódú és előmozdítására, éppen olyan ártalmas annak mértéktelen fogyasztása. Vannak gyümölcsfajok, melyeknek vegyi alkotórészei a cukor, a savak, a nedvek, a fehérnye, a ke-ményítő különösen alkalmasak diétás gyógy-módra, de vannak olyanok is, amelyeket óvatosan, mérsékelt mennyiségben tanácsos élvezni, mert vegyi összetételeik nem alkalmasak sem a gyomor táplálására, sem a vérnek megtisztítására.

Ha a különböző gyümölcsfajokat az egészség szempontjából osztályozzuk, legelő-szőnek kerül sorra az alma, amely érett állapotban vastartalmu, éleenyben dus, tehát a vészegényeknek vérképző hatása, asztmas és a tüdőbetegeknek pedig megkönnyebbíti a lélegzés nehézségeit. Az idegeseknek csillapító, az álmatlanoknak megnyugtató szere; az emésztést előmozdítja. A gyöngén savanyu alma sütvé, főzve, szárítva, kompót és kásaalakban, nyersen jól letörülve héjau-tal fogyasztandó. Tudniillik az alma tápláló ereje, vastartalma héjában van. Kivételek persze a vastaghéjú almák, ezeket meg kell hámozni, mert héjukat nehezen emésztí meg a gyomor.

A szőlő vetekedik gyógyítóerejére nézve az almával, sőt gyógymódokra alkalmasabb is. Tartalma: szőlőcukor fehérnye, magnézia, kálió, szabad savak. Ezek megtisztítják, meghigítják a vért, előmozdítják az anyag-cserét s a belek működését megkönnyítik. Azok, akik a szőlő héját nem eszik meg, mert azt képzelik, hogy az emészthetetlen, nagyon tévesen cselekszenek. Éppen a szőlő héjában található lugsavakat dolgozza föl a gyomor s az emésztőszervek ennek a fel-dolgozása által nyernek erőt. A szőlőgyógy-mód tisztítja a tüdőt is. Tehát felüdíti az egész szervezetet; hizláló és erősítő.

Az alma és a szőlő után a dió következik. Tartalma: fehérnye, olaj, cukor s ke-vés keményítő. A rest bélműködés ellen s a savanyu gyomornedvek képződésének meg-gátlására kitűnően alkalmazhatjuk, mert ke-vés nehezen emészthető keményítő van benne, ellenben enyhén hajtó az olaja. Lesová-nyodás meggátlására a cukorbetegségnél és a vészegényiségnél kiválóan alkalmas. A kókuszdió meg gazdagabb fehérnye tartal-mu; egy kilonyi kókuszdió egyenlő tápérté-kü egy kilo marhahussal.

A szilva hasonlóképen hasznos, egész-séges gyümölcs, amennyiben az emésztés előmozdításában jelentékeny szerepe van. Főként aszalt, kompót vagy lekvár alakjában eszközöl lágyító, hajtó hatást. Nyersen fo-gyasztva felfúvódásokat okoz. Gyöngé-gyom-rnak és bélbetegek tartózkodjanak szilva evésétől.

A körtefélék mézstartalmuknál fogva a csontképződést segítik elő. Dus nedvtar-talmuk fojtán tevékenyen segítik a vese

működését; a vese- és hólyagbajások tartózkodjanak tehát a körte evésétől, nehogy a túlságos nedvkiváltás fájdalmat okozzon nekik.

A görögdiinnye felfúvódásokat, a sárgadinnye emésztési zavarokat okoz, lápláló erjeje egyiknek sincsen. Fogyasztásuk mérsékelten ajánlatos; de csakis jó gyomruak éljenek vele.

A cseresznye kellemes ízű könnyű emésztésű. A megye vérkepző, sőt kompót alakjában a vese- és bélműködést kedvezően, enyhén segíti elő.

A birsalma kompót, marmelad, sajt-alakban egészséges, tápláló, a vese működését előnyösen befolyásolja.

Az eper fontos tápláléka az idegbetegeknek és a vérszegényeknek. Gazdag foszfortartalmu; a vérkeringést elősegíti. Innen magyarázható az a jelenség, hogy vérmes egyéneknél csalánkiütést okoz az eper fogyasztása.

Az áfonyát, a ribizlit, a málnát gyöngye vastartalmuk, üdítő ízük teszik közkedvelté. A hegyvidéken a fekete áfonyát belbajok ellen orvossággul használja a nép.

A barack és őszibarack héját régebben ártalmatlan tartották. Ujabbán a vegyelemzés kimutatta, hogy éppen a héjukban van az értékük; a héjuk tartalmazza azokat az összetételüket, amelyek a tüdő tevékenységére jöttevően hatnak, a gyomor falait megtisztogatják s a májból az epe kiválasztását megkönynyebbitik.

Az ananász csupán élvezeti gyümölcs. Tápanyege nincsen. Ellenben a füge és a datolya táplálóak és vérképzők. A gesztenye gazdag lisztartalmánál fogva tápláló, de módjával fogyasztandó, mert lassu emésztésű.

A citromnak kiváló szerep jutott a belső szervek gyógyításánál. Lázás betegségek, torokbajok, csuzos bántalmak enyhítője. Üdítő ital. Konyhán és gyógyszerteráiban használják a héját. A narancs áldásos hatása az egészségre közismert. Fertőtlenítő s egyben tápláló is. Mindamellett a szívbetegek ne egyenek túlságos sokat ebből a jóízű, illatos gyümölcsből, mert izgatja s megvékonyítja a vért. Ezáltal természetesen erőt vesz el tőlük.

Mindenesetre célszerű az egyes gyümölcsfajok évszénél a hatást megfigyelni és a megfigyelést összevetni az általános tapasztalatokon alapuló bizonyításokkal. Mindeme megfigyelés nemcsak érdekes, de hasznos is lesz önmagunknak s hozzátartozóinknak, mert hiszen a gyümölcsök mindenki szereti, szivesen fogyasztja, sőt annak gyógyító hatásáról meggyőződve, gyógyulást, egyhűlést vár tőle és sokszor csupán az ellenkezőjét éri el, mégpedig azért, mert nem a természetének, a belső szervezetének megfelelő gyümölcsöt választja meg.

A világ-eseményekből.

A német békeszerződés aláírásának körülményei tekintetében a következőkről értesültünk: A német nemzetgyűlés a párisi békekonferencia által diktált befekeltételeket tiltakozásának kifejezése mellett elfogadta. Az elfogadás mellett szavaztak a független szocialisták, a szocialdemokrata pártnak mintegy kétharmad része, a centrum többsége, míg a német nemzeti liberálisok az aláírást ellenelték. A birodalmi nemzetgyűlésben képviselt országok közül csak Poroszország foglalt egységesen állást az aláírás ellen, míg a többi országok megoszottak.

A történeti nevezetességű ülésen, mely a békeszerződés elfogadása mellett döntött, Bauer az új miniszterelnök hosszu beszédében megvilágította a helyzetet. Rámutatott

arra, hogy Németország a jelen helyzetben csak az aláírás vagy egy új háború között választhat. Egy új háború azonban Németország megsemmisülését vonná maga után.

A miniszterelnök azután a következő határozati javaslatot terjesztette a nemzetgyűlés elé:

— A német köztársaság kormánya hajlandó aláírni a békeszerződést, anélkül, hogy elismerje, hogy a német birodalom okozója a háborúnak és anélkül, hogy magára venné a 21. cikkelyben foglalt kötelezettséget. (T. i. német állampolgároknak kiszolgáltatását az entente bíróságának.)

A kormánynak ez a javaslata a nemzetgyűlésben 99 szavazati többséget kapott. Leadatott 380 szavazat, ebből a kormány javaslataira esett 237 szavazat, ellene 138, öt szavazólap pedig üres volt.

A katonaság az utolsó pillanatilag az aláírás ellen agítalt, hasonlóképen a német nemzeti demokrata párt is, mely a kormányból is kivált. Ellenben Vilmos császár az aláírás érdekében vetette latba befolyását. E végből egyik bizalmas emberét Amerongból Németországba küldte, hogy az ott irányadó köröket az aláírásra rábírja. A császár embere átutazott Köln, Koblenz és Frankfurton és mindenütt közölte a befolyásos ténnyezőkkel a volt uralkodó óhaját.

Az entente a békefeltételeket mindössze annyiban enyhítette, hogy a német birodalom keleti határainak végleges megállapítását az ottani lakosság megnyilatkozásától tette függővé. Felső-Szilézia sorsáról szintén népszavazás fog dönteni.

A bajor kormány a parlament elé terjesztette az új alkotmányról szóló javaslatot, melynek főbb elvei: Bajorország szabad népállam és tagja a német birodalomnak.

A nemesi címeket szabad használni, mint előneveket, a nemesi kiváltságok azonban megszűnnek. Az állam garantálja minden polgárának személy- és vagyonbiztonságát, kisajátítás csak kárpótlás ellenében történik.

A bányaműveket és villamos üzemeket állami kezelésbe veszik. Az élelmérés, lakás- és ruházatról gondoskodó üzemek állami ellenőrzés alá kerülnek. A gyógyszerárak a közgazdasághoz fognak kerülni. A munkások és alkalmazottak jogairól, munkásbiztosításról és a foglalkozás kimutatásáról szóló törvények a birodalmi jog értelmében alkottnak.

A francia szenátus elfogadta a kamarának a nyolc órai munkaidőre vonatkozó javaslatát. A javaslat egyelőre csak a bányászati üzemekre vonatkozik.

Borocviest törölték a laibachi díszpolgárok sorából.

St. Germainből származó jelentés szerint Bratianu román miniszterelnök és első párisi békeküldött expressvonaton Bukarestbe utazott. Bratianu nincsen megelégedve a Magyarországgal, valamint Szerbia ellen megállapított határokkal, továbbá a Duna-kérdés és a kisebbségek védelme miatt is elégedetlen. — Párisból jelentik, hogy a legfelsőbb tanács a besszarbiai kérdésben ma meghallgatta Bratianut és Maklekomot. Bratianu Besszarbiát Romániához kívánja csatolni míg Maklekom az Ukrán birodalomhoz — Párisi jelentés szerint Bratianu azért utazott Bukarestbe, hogy a királynak benyújtsa lemondását.

A Corriera dela Sera párisi tudósítója jelenti, hogy a békekonferencia legfelsőbb bizottsága három új bizottság felállítását határozta el. Az első bizottság az osztrák békeszerződés keresztülvitelét vezeti. A második bizottság 4 hónapon belül megállapítja a németek által fizetendő kárterítést. A harmadik bizottság megállapítja Bulgária határait.

Kolesok admirális Oroszországban polgári kormányt alakított, mely Omszkban székel.

A lengyel vezérkar jelenti, hogy a lengyel csapatok megszállták Sztanislaust, Keletgalicia nevezetes gócpontját.

Read amerikai aviátikus 26 óra alatt (közben egyszer leszállt egy oceánjáró hajóra) átrepülte az Atlanti oceanát külön e célra épített N. C. 4 nagy repülőgéppel.

A németbirodalmi alkotmányozó bizottság csütörtökön tartott ülésen elfogadták a fekete, vörös és sárga színeket, mint nemzeti színeket, az eddigi fehér, vörös és fekete trikolor helyett.

Bukaresti jelentés szerint a román csapatok addig nem vonulnak vissza a Tiszától, míg a szövetségeseik nem nyújtanak teljes biztosítékot afelől, hogy a magyarok nem ütnek rajta a románokon.

Utóbb szerzett értesülés szerint a románok már végrehajtották a visszavonulást (egy hír szerint Kolozsváron tülra) s helyüket fehér magyar csapatok foglalták el.

A prágai közéletmezési tanács Vrbenký közéletmezési miniszter indítványára egész Cseh-Szlovákia területén a természet lefoglalta Hűvelyesekre és mákra a lefoglalás nem terjed ki. Az árakat később fogják megállapítani.

A német békeszerződés aláírása (VI. 28.) után Wilson visszahajózott Amerikába. Wilson nem tér vissza többé a békekonferenciára, ahol őt a még hatralevő tárgyalások alatt Lansing államtitkár fogja képviselni.

A német pénzügyi javaslat szerint a vagyonadókból 70—90 milliárd márka jövedelmet remélnek, ami körülbelül a birodalmi adósság felének felel meg. A 20,000 márkás vagyonok 10 százalékkal, a nagy vagyonok 60—70% al fognak megadóztatni.

Az Orlando kabinet a fiumei kérdésben elfoglalt intranzingens álláspontja miatt távozott; az új olasz miniszterelnök: Nitti, különösen a Franciaországhoz való barátságos viszonyt kívánja ápolni.

A bukaresti Ageria Dacia jelenti, hogy Szentesnél a román katonaságnak sikerült egy orosz repülőgépet lelőni, mely Budapest felé repült. A gépet egy orosz aviátikus vezette, aki elmondta, hogy a magyar tanácskormány kívánására Moszkvából két repülőgépet küldtek Budapestre, melyek a kommunista kormány tagjait szükség esetén Budapestről Oroszországba szállítanák. A másik repülőgép valószínűleg megerkezett Budapestre.

A békeszerződés értelmében Palestina angol protektorátus alatt fog állani. Az angol uralom a zsidóságnak Palestinában nemzeti otthont fog előkészíteni.

A fegyverszüneti feltételek értelmében a Scapa-öbölben internált német hadihajókat a legénység eisűlyesztette.

A francia parlament 4,300 000 koronát szavazott meg egy Párisban rendezendő győzelmi ünnepre, melyet július 14-én, Bastille bevételének emléknapiján fognak megtartani. A győzelmi ünnepen a francia katonaság teljes fegyverzetben fog elvonulni a három francia marsall: Foch, Joffre és Pétain előtt.

Tűzoltó-parancsnoki jelentés.

Folytatás.

Működésünk alatt legmozgalmasabb volt tűz dolgában az 1914 év, úgyanyira, hogy már az első hónap is tüzrel köszöntött be; ekkor égett le a dermesztő hidegben Kostyék József iparosátunk lakóháza, melynek oltásánál szintén megmutattuk életképességünket. Ekkor égett a Goldstein Henrik háza padlásán felhalmozott áruk is.

Az isteni gondviselésből és az emberek jóakaratából a hosszú harc alatt tűzünk átlag kevés volt; nagyobb tűz elő sem adta magát, pedig annyi sokféle idegen elem fordult meg városunk falai között, mégpedig nagyobb számban, hogy szinte csudának mondható ez eset.

Az 1914. évben kiütött világháború kebelünkön is több bajtársunkat hívott fegyver alá, s így a folytonos hadbavonulás következtében a létszám igen változó volt, de azért mindig voltunk annyian, hogy a szükséges támadást bevezelhettük, számítva a nagyközönség és a folyton itt időző katonaság segítségére, melyek közül több csapatot kiképeztünk tűzoltókká.

Ekesen szóló bizonyítéka az egylet életrevalóságának, hogy tagjainak száma a nagy foglalkozás mellett is mindig növekedett s így a világháború alatt is több új tagunk lépett be, kikkel a legkisebb létszám 15-ön alul sohasem szállott.

Egyletünk működése és fejlődése, mint látjuk, összeesik a világháború borzalmajával, amikor is a már kerékvágásban levő, önzetlen, szolgálatra mindig kész kis

csapatunk is megfogott, legjobbjaink harcban mentek s ott teljesítették az ő nagy, dicső munkájukat szerettél hazauk érdekében s így 45 tag közül 33 tagtársunk teljesített hosszabb vagy rövidebb ideig hadiszolgálatot. E nagy küzdelmekben három tagtársunknak hullott ki kezéből a fegyver s így hősi halált haltak, ott nyugosznak valahol idegen földben. Emlékeket halálával fogjuk megőrizni s tisztá szívvel kívánjuk, legyen nekik könnyű a föld terhe; e három tagtársunk: Árendás Andras, Becskey Béla és Vilcesk István.

Ennyi idő alatt az itthonmaradottak között is akadt veszteségünk, így 1915. február 9-én meghalt Lukács Gyula, bars vármegyei tűzfelügyelő, temetésén küldöttségileg vettünk részt; özvegyének részvétünket fejeztük ki, ravatalára koszorút helyeztünk. 1917. év február 5-én Pulpiter Emil szakasparancsnokunk halt el, temetésén testületileg vettünk részt s ravatalára koszorút helyeztünk. 1917. év október 22-én Dr. Medveczky Károly városi s egyuttal tüzeltő tisztiorvos hunyt el; temetésén küldöttségileg vettünk részt.

1918. december hó 1-én Bella Mátyás tagtársunk hunyt el.

Emlékeket szívünkben megőrizzük Nyugodjanak békében!

A parancsnokság, mint az ügyek vezetője, mindjárt az egylet működésének megkezdése után több ízben fordult a város előjáróságához, kérven a szertárhelyiségnek kibővítését és egyáltalában általános javítását, ez ugyan nagynehezen meg lett ígyve, de a háború kitörése ezt is megakadályozta, — az idő viszontagsága ugyan nem várt, hanem már-már összerogyással fenyegetett, minek következtében 1918. év folyamán sikerült annyira mennünk, hogy a városi tanács végre új tetővel láttatta el, a helyiséget később átalakította, kellőleg feltöltette, a szertárhelyiséget kiköveztette, de már a tűzőr szobának alsó padlózattal mi deszkázattuk ki, úgy a hogy lehetett, összeszedett deszkákból.

Egyletünk vagyona tüzoltószerkeben a következő: 1 drb. mozdonyfecskendő, 2 kocsiyecskendő, mintegy 650 folyóméter nyomótművel, 1 gépezetes toliótra, több dugó- és tetőlétra, egy szerkocsi, tömlőmotolla és több személyes felszerelés.

Folyt. köv.

Különfélék.

— **Összeírás a közellátás céljából**
Léva város lakosságának listizeti vagy gabonával és egyéb nélkülözhetetlen élelmiszerekkel leendő ellátása céljából a hónap 15—19. napjain összeírás lesz, amelyet a polgármester által az egyes körzetekbe kiküldött megbízottak teljesítenek. Az összeírás házról házra családonként fog eszközölni; ezért figyelemzetjük a lakosságot, hogy az összeírás tartama alatt minden háztartásnak egy tagja állandóan otthon legyen, hogy az összeírónak a szükséges és pontos adatokat bemondhassa és hogy az összeírásból egy család, illetőleg háztartás se maradjon ki.

— **Husz János-ünnep.** A városunkat megszálló, 35. cseh szlovák gyalog ezred ma egy hete, július 6-án Husz János emlékét ünnepelte. A főtéren teljes számban gyülekezett az ezred s kétfelől a zöld gyalokkal díszített szószek körül állott fel. Az ezred jobbján a zenekar. Pontban tíz óra körül érkezett az ezred parancsnoka: Müller örnagy, a tisztikar társaságában Végig szemlélte a frontot, azután felment az emelvényre, üdvözölte a katonaságot, mely hangosan viszonozta. Utána beszédet tartott a nap jelentőségéről. Ezután a brigád tábori papja méltatta szónoki hévvel előadott beszédében Husz, a nagy reformator érdemeit, a kinek gondolatában először született meg a cseh-szlovák állam eszméje. A nemzeti ideálok ápolását, az öök tisztelét hangsúlyozta szemben az elharapódzó boisevikizmussal, mert ez veszélyezteti a hazát, a békes fejlődést. Beszédé végén a katonaság énekelte, majd ismét Müller aparcnok intézett buzdító szavakat a katonákhoz. Végül a

zenekar fejezte be a programot. A katonaság ezután zenészo mellett elvonult.

— **Betétek kifizetése.** A cseh szlovák pénzügyi kormány rendelete értelmében a pénzüntezetek mindazoknak a betéteknek és részvényszelvényeknek 70 százalékát kifizethetik, amelyek szabályszerűen összeírtak és lebelyegeztettek. A hadikölcsönkövetnyek és más állampapírok szelvényeinek kifizetése, ugyszint a pénzbélyegzőskor vizsztatartott összegek megterítése iránt meg nem történt intézkedés.

— **A fel nem robbant bombák.** Lapunk előző számában közöltük, hogy az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint Kusik József a mezőn talált bomba robbanásából eredő mell- és hasroncsolás következtében belső elvérzésben meghalt. Ezen szerencsétlenségéből kifolyólag — amennyiben nagyon valószínű, hogy a határban még több nem explodált bomba akad, — a legkomolyabban figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy az esetleg megtalált lövegeket egyáltalán meg se érintsek, hanem a leletről azonnal teygenek jelentést a katonai parancsnokságnak, amely intézkedni fog, hogy az ilyen fel nem robbant bombákat szakértők teygek ártalmatlanokká.

— **A hadikölcsön sorsa.** A cseh-szlovák állam bécsi követe nyilatkozott a volt osztrak-magyar monarchia államadósságáról. A követ kijelentette, hogy a monarchia háborús államadósságából a cseh-szlovák állam semmit sem hajlandó átvenni, ki kell azonban venni a hadikölcsönöket, amelyek az állam területén vannak, melyeknek el nem ismeréséből a tulajdonosok megmérhetetlen károkat szenvedének. A kormány gondoskodni fog — talán a hadikölcsönök konverziója által olyan módról, hogy az állampolgárok súlyos veszteségeiktől megóvassanak.

— **Exhumálás.** A kommunistáknak Léva megalkotott forradalmi törvényeszeke Jellicska József lévai építőmestert és Sulgan Andras cipészt, aki a f rradalom kitörésekor Nyitra város alpolgármestere lett és akit a vörös katonák menekülése közben fogtak el és Lévárva szállítottak, — kémkedés és árulás vádjára alapján golyó általi halálra ítélt. Az ítéletet mult hó 18-án, délután a homokbányában hajtották végre. A városi hatóság a tisztiorvos közbenjárása mellett a kivégzettek el hó 6-án exhumáltatta és másnap délelőtt 11 óra körül a róm. kath. sírkertben temettette el.

— **A posta és vasút forgalma** csak nagy nehézségekkel állítható helyre. A vasut már 10-én megnyitotta a személyforgalmat. A posta azonban egyelőre csak egyszerű és ajánlott levelek és sürgős tavitatok továbbítását veszi fel; csomagszállítás, pénz és értékek küldése egyelőre még szünetel. Azonban úgy a vasutakon, mint a postaállomásokon fokozott erővel dolgoznak, hogy a rendes üzem, ha mindjárt korlátozott mértékben is, mielőbb felvehető legyen.

— **Postai szolgálat vasárnap** A prágai postai- és táviradi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a posta vasárnap 1. Ajánlott küldeményeket nem fogad el és értékeket sem fog árulni. A postai szolgálat rekeszei be lesznek zárva 2. Csak express küldeményeket kézbesít és gyorsan romló cikket tartalmazó csomagokat. A hivatalok vasárnap is feladhatnak ajánlott leveleket. A távirada és telefon szünet nélkül működik. — Ezen korlátozást a katonai szükséghez és a közszolgálat érdekeihez képest a katonai diktatura hatályon kívül helyezheti.

— **A budapesti tuzok szabad labon** A budapesti kommunista kormány sok embert elfogatott a tarsadalom minden köréből, akiket mint tuzsokat fogva tartott. A Budapestben tartózkodó angol misszió közbelépésére az elfogott tuzsokat a mult napokban mind szabadon bocsátották.

— **Haláleret.** Simovics György lévai törekvő iparos, a mult hó végén sértés-vásárlás céljából Garamsolyosra ment. — Abban az időben még harcok voltak a cseh-szlovák csapatok és a kommunisták között. Mivel azonban tót családból származott s kifogástalanul tudott tótul, egész biztonság-

ban érezte magát. Azonban cseh szlovák katonák kezébe került, akik tévedésből kémnek nezték s Derzenye és Prandorf között agyonlötték. Meg csak 46 éves volt. Holttestét családja hazahozta s itt ma egy hete kiterjedt rokonság és ismerős részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. Halálát özvegye szül. Sümegh Paula és gyermekei gyászolják. Nyugodjék békében!

— **Elismert kormányok** Angolország eddig elismerte a cseh-szlovák, lengyel és finn kormányokat, az esthlandi és livlandi nemzeti tanácsokat és Arábiát, mint hadviselő államot.

— **Cukorügy.** Pozsonyban a cukor fejkvótáját havi 14, kg.-ban állapították meg. Kivánatos volna, hogy hasonló növekedésben városunk polgársága is részesüljön; ezenkívül azt a kérelmet is terjesztjük városunk hatósága elé: gondoskodjék — amennyiben lehetséges — befőzéshez szükséges cukorról is.

— **Olaszország háborús kiadásai.** Az olasz királyságnak 1914. augusztus 1-től 1919. január 1-ig 72,5 milliárd líra hadi kiadása volt. Az állami bevételek ezen idő alatt 58 milliárdra ruktak s ebből 21,5 milliárd az állami jövedelmekből vettek be, 36,5 milliárdot pedig kölcsön útján szereztek. A bevételek és kiadások között emelkedő 14,5 milliárd deficithez hozzáadva a 36,5 milliárd kölcsönt, Olaszország háborús adóssága 51 milliárd rug.

— **Nők választójoga.** A lengyel képviselőház 340 szavazattal 97 ellen megszavazta a nők választói jogáról szóló javaslatot, amely szerint a nők aktív és passzív választói jogot nyernek minden képviselőtestületben.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi jul. hó 5-től évi jul. hó 12-ig.

Születés.

Valasik József Laczko Anna leány Erzsébet, Bella János Frimberger Mária leány Margit.

Halálozás.

Özv. Farbak Pál 70 éves aggaszály, Pis Jánosné Kusik Mária 26 éves löt seb fejen és mellén.

Hivatalos közlemények.

Cis. 2899—1919.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a közellátás tárgyában szükségeltető Összirás Levice város területén folyó év és hó 15—19. napjain fog a hivatalos közegek által eszközöltetni, miért is kérétek a lakosság hogy saját érdekében az összeírashoz szükséges adatokat a valóságának megfelelően töltse ki vagy mondja be kitöltés céljából a megbízott közegek és minden családfo az aláírási lapot szintén aláírni tartozik.

Levice, 1919. július 10.

Dr. Zošták,
mestanosata.

Cis. 2893—1919.

Hirdetmény.

Levice város tanácsa a városi bérház részére egy kömives-házmestert keres azonnali belépésre.

Nevezetnek köteleessége lesz a bérházbeli rend és tisztaság feletti felügyelet, melyért megfelelő javadalmazásban, szabad lakás, fűtés és világításban, azonfelül pedig az épületen teljesített javítási munkálatokért külön díjazásban fog részesülni.

Csak megbízható, járatvaló és a kömives mesterségben teljesen egyének adják be ajánlataikat Levice város polgármesteréhez.

Levice, 1919. július hó 10.

Dr. Zošták,

mestanosata.

Hirdetmény.

Bizonyos személyek vagy rossz szándékból, vagy anélkül terjesztenek itten közsa híreket, amelyek természetesen a békés lakosságot és munkásságot nyugtalanítják. Az alezredes, Lévának helyparancsnoka figyelmezteti a lakosságot hogy mindazok, akik így a közsa híreknek propagandaterjesztőivé válnak pénzbírsággal, vagy börtönnel lesznek büntelve.

Léván, 1919. július 11-én.

CASTELLA S. K.,
alezredes.

226—1919 szám.

Hirdetmény.

Miután a folyó évre szóló. III. negyed-évi adó befizetése az 1909 évi XI. t. c. 26. §-a értelmében július hó 1-én esedékesé vált, — felszólítom az adózókat, hogy esedékes adótartozásaikat a városi adópénztárba haladéktalanul fizessék be.

Lévice, 1919. július hó 8-án.

Dr. Zoštak,
méstanosta.

Csis: 2892—1919.

Hirdetmény.

Lévice város tanácsának határozata alapján áram fogyasztók értesítettek, hogy úgy a világítási, mint motorikus áram ára 32 fillerre emeltetett fel hektowattóránként.

Ennek következtében az ezentúl kiállítandó aramszámlák fenti árban, míg az általán fogyasztók számlái 77.7 % - emelkedésnek meg előlően fognak kiállítatni.

Lévice, 1919. július hó 10.

Dr. Zoštak,
méstanosta.

Nyiltér. *)

4/919 kgy. sz.

Hirdetmény.

Ajlírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy **Nagysalló** község határában gyakorolható vadászati jog, a **község házábanál f. évi július hó 28.-án délelőtt 10 órakor** nyilvános árverésen bérbeadatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Nagysalló, 1919. július 10.

Gaál Dániel, Kakas Sándor,
jegyző. bíró.

K Á V É

kávé, babkávé szürve habbal nem rossz. Ellenben sokkal jobb a vegyi laboratóriumomban növényi anyagokból előállított és magas tápértékkel bíró kitűnő kávékeverék 1/2 és 1 kilo aramos csomagolásban beszerezhető

PICK ENDRE,
drogustánál, Léván.

Kitűnő

motoros cseplőgarnitúrák
felszerelve, különböző nagyságban és gyártmányban, részletfizetésre és olcsón kaphatók

TONHAISER JÓZSEF

elektrotechnikusnál

LÉVÁN, OZMAN-tér 6. szám.

Telefon 61.

Gépészkovács

szakképzett, állást keres gazdaságba vagy más üzemhez.

— Cseplést is elfogad. —

SZALAY ERNŐ, Léva, Kálnai-utca 35.

Tanoncz

Nyitrai és Társa részv.-társ.
könyvnyomdájába felvétetik.

**KNAPP
DÁVID**

mezőgazdasági és
varrógépek

NAGY RAKTÁRA

LÉVÁN.

Telefon szám: 33

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopfferr és Schrantz gözcseplő készletek, eredeti Melichar-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakmába vágó gépek és géprészek.

Világhírű RAPID láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE
ALAPÍTTATOTT 1881. LÉVÁN. TELEFON SZÁM 14.

Mindennemű fűszer és csemegeárúk:

Naponta friss lipotói turó és csemegecsajtok

Geramvölgyi teavaaj és friss felvágottak:

Dessert cukorka, sütemény, karibádi ostya

Mézeskalács, piskóta, kétszerüst.

Mustár, pástétom és huskonzervek

Málnaszörp citromszörp, akácméz.

Különféle jamek és gyümölcszelepek.

Cukrozott déligyümölcs, citrom, narancs.

"Gloria" örölt kávé különlegesség

Csemege és gyógyborok, pezsgők stb.

Állandóan friss bel és külföldi ásvány — és gyógyforrásvizek

Vasárúk és konyhafelszerelési cikkek:

sphinx — zománcozott lemez — és öntöttvas konyhaedények modern

háztartási cikkek, jégsezekrenyek, fagyialtatógépek.

GAZDASÁGI CIKKEK és KÉZI ESZKÖZÖK:

Ásó, kapa, lapát, sarló, kasza, kaszaverőszerszám, kaszakő, kasza-

nyél, tokmány, acévilla, gerebnye, öntözö kannák, virágpermetezők,

mérlegek, súlyok — műszaki cikkek.

Építési anyagok és vegyi termékek:

Cement, gipsz, mennyezet nád, kátrányfedőlemez, karbolinneum, kátrány gépolaj, hengerolaj, továbbé gépszir, karbid és rézgálla állandó

— nagy raktára. —

Nyomatott Nyitrai és Társa r. t.-nél, Léván.